

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Corru[m]pens [vir]gine[m] [et] postea [con]trahe[n]s cu[m] eade[m] an sit
bigamus

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium CXXVI

Ultimū documentū est. si mulier tua est publica adultera te sciente. et si cō
miscueris et eris bigamus. et hoc idē de te viro est intelligendū si trāsgres
dieris thozū legitimū. et licet ipa est publica adultera. tñ ea postulante des
bita carnis a te de iure debes ei reddere. Sed postulans in quattuor tem
poribz et alijs circūstancijs phibitils peccat et nō reddes.

Notandū p̄mo. qd sit bigam⁹. vñ bigam⁹ sic describit. Est p̄sona ir
regular⁹ q̄ p̄trahit cū vna et deim cū reliq̄. S; bigamia sic definit. ē irregu
laritas p̄cedēs ex federe p̄iugali vel ex aliq̄ illi annexo. vel ē viciū p̄ueniē
ens ex diuisione carnis. eo q̄ vnio viri et mulier⁹ p̄cat vnionē xp̄i cū ecclia.
q̄ vnio oīno est simplex. et sic bigam⁹ d̄r a bis qd ē due et gama mulier q̄st
duas hñs mulieres. vel aliq̄s occupatus cū duabz mulieribz.

Secdo notandū. illud viciū sit multiplr. Primo qñ aliquis p̄trahit
matrimoniu cū vidua. tunc talis d̄r bigamus. Secdo fit. qñ aliq̄s recipit
duas mulieres in diuersis p̄ribus et t̄pibus. sic qñ vna morit q̄ tūc aliaz
ducat. Tercio illud viciū fit. qñ aliq̄s ducit duas mulieres simul et semel
et mittit sibi eas copulare. Quarto fit. quādo aliq̄s habet vnā vxorem de
iure. et aliam sine iure. Verbi gr̄a. vt ille q̄ habet vnā vxorem legitimā
et alia cui p̄miscet carnalē ille d̄r bigamus. Quinto. qñ aliq̄s p̄miscet sine
vxori quam scit esse adulterā. sic q̄ post adulteriu reddat illi iura p̄iugalia
ille erit bigamus. Sexto. qñ aliq̄s credit se p̄trahere cū virgine et p̄trahit
cū muliere. iste error nō excusat eū quin vtiq̄s erit bigam⁹. Et istis sex mo
dis fit bigamus. qui diligenter sunt p̄siderandi. nam sunt necessarij. qz nul
lus talū in ordinibz sacris p̄cedere potest

Ultimo nota. dubitat. si aliq̄s cognosceret virginē añ matrimoniu
cū qua postea p̄traheret matrimoniu. vtz ex hoc fiat bigamus. Et videt
q̄ sic. qz talis nō duxit virginē s; corruptā. ergo talis erit bigamus. Ad h
videtur. qz talis nō est bigam⁹. qz talis nō diuisit carnē si saltem scit eā co
gnitam solum ab eo et nō ab aliquo alio viro. si vero cognita est ab aliquo
alio viro tunc censetur bigamus

Hpost h̄ .i. dicere .i. sortilegia
Inc ego deberem recitare superstitiones
supsticioes .i. inspiētes .i. p̄demnant
Quas faciunt homines stulti. quibus inficiuntur
.i. corrigi .i. masculoz
Simplicitas poterit compesci stulta virorum
doctoz .i. p̄ellet scz supsticioe
Sed quis sortilegas compescet ab hac mulieres
.i. neq̄cias muliez .i. manifestare
Sectas et trufas harum qui scribere vellet
s̄ ille trufas
Non completeret eas vitulorum pellibus octo
harz muliez .i. innūerabiles stulticijs mulieres
Stulticie mille vel plures sunt quibus ille

Summula Raymundi

potiunt .i. p. mortali pctō .i. estimant
Utiuntur. mortis pro labe tamen reputantur
.i. latus .i. m. g. r. .i. p. p. h. e. d. e. r. e
Clericus aut scriba non est qui possit habere
incantationū mulieres
Harum noticiam. tñ manet hec apud istas
.i. documentū stulticijs
Non est consilium de talibus enumerandum
p. q. z. talis stulticia celi maris
Namq; caret numero veluti stelle vel arene
mulieres p. pellant .i. ab ill' incantatōib; .i. nisi
He compescantur desistere talibus. et ni
.i. i. u. l. e. t. .i. doctores sacri vinculū excoicatiois
Quod docet ecclesia faciant. sententia banni
incantatrices corrupte .i. puniant
Has contra detur. deprehense corripiantur
.i. acriter mulierū .i. neq; e
Strictius vt harum sic stulticie reprimantur

¶ Istud est vltimū capitulū huius tractatus. in quo magister vult dete-
minare de sortilegijs dices. ego debere post illa iam dicta enumerare incā-
tationes quas aliq; stulti hoies faciūt quib; ipi inficiunt. z ipa simplex stul-
tia simplicitas viroz p. p. p. sed q; tūc p. p. p. incantatrices vt desistat
ab hac stulta simplicitate. quasi diceret nullus. Et si q; veller scribere tri-
fas harū mulierū ille nō possit illas scribere in octo pellib; vitulorum. quia
stulticie tales sunt vltra numerū. Et nō est aliquis clericus vel scriba taz
doctus q; potest cognoscere modos incantationū. z ideo nō est aliq; p. p.
lium q; tales modi enumerent qui iuxta illas incantatrices seruantur. q; a
sunt innumerabiles. sicut stelle celi z arene maris. z tales incantatrices cō-
pescende z p. p. p. sunt a talib; desistere. z nisi desistat debet acriter ana-
thematisari z corrigi vt earum malicia deprimatur

¶ Notandū p. illo. qd sic sortilegiū. vñ sortilegiū sic definit. Est qdā su-
pstitiositas vel ars diuinandi vel futura inuestigādi. vñ diuinare idē ē q;
futura inuestigare. z sic diuinatio ē ignoti seu futuri inuestigatio. Et meri-
to talis subtilitas nō dicitur scia. qz ē de numero malo. s; omnis scia est de nu-
mero bonoz honorabiliū. vt patz in proemio libri de aia

¶ Scdo notandū. auctor vult q; tot spēs sortilegij q; sunt stelle celi z
arene maris. z illas nō declarat ne audientes opent ipas. iō tacite nobis de
eis determinat. Est tñ sciendū q; qdā sortilegiū fit in terra. qdā in aq.
qdā in aere. qdā in igne. qdā in mortuis. qdā in garritu auū. z sic
de alijs spēbus. Sortilegiū qd fit in terra dicitur geomantia. z dicitur a ge grece
qd est terra latine. z mātos diuinatio qsi diuinatio facta in terra. S; qd
fit in aq; dicitur hidromantia. ab hidros grece qd est aq; latine z mātos diuina-
tio quasi diuinatio facta in aqua. S; qd fit in aere dicitur aeromantia. z dicitur ab